

Nededžan



OBČASNÍK O ŽIVOTE NEDEDZE • Ročník VI. • Číslo 3/2012 • NEDECZ 1384

PADÁ LÍSTIE PADÁ...

... a jeseň rozprestiera po našich dvoroch a záhradách svoje pestrofarebné vlasy. Dáva nám tým najavo, že bláznivé leto s extrémnymi výkyvmi teplôt a neznesiteľnými horúčavami, aké sme tu už dlho nemali, je definitívne za nami. Opäť je potrebné naplno zabrať a využiť všetku energiu, ktorej ste, veríme, načerpali počas dovolení a prázdnin dostatočne veľké množstvo. Veď ju aj budeme potrebovať. Či už v práci, v škole alebo pri zbere úrody. My dúfame, že pri všetkých týchto povinnostiach si nájdete čas aj na prečítanie nového Nededžana a že tak, ako príroda v tomto ročnom období hýri krásnymi farbami, bude aj toto číslo pre vás príjemným spštením jesenných dní.

-r-

Pásol šuhaj kone vrané,
tie koničky cifrované,
dolu dedinou sa nesú
a radosť do srdca
na hodoch nám priniesú.



NEPODCEŇUJME POZDRAV!

Zamýšľali ste sa už niekedy na tým, ako sa zdravíte? A prečo sa zdravíte tak, ako sa zdravíte? A odkiaľ vôbec pochádza pozdrav? Aký je jeho pôvod a história? Dobrou príležitosťou na podobné úvahy je 21. november – Svetový deň pozdravov.

Tento rok, 21. novembra, oslávime už 40. Svetový deň pozdravov. Myšlienka takéhoto sviatku sa zrodila v hlavách dvoch amerických bratov Michaela a Briana McCormackových v roku 1973, v čase, keď na Blízkom východe vypukla arabsko-izraelská vojna a USA uviedli svoju armádu do pohotovosti. Michael McCormack, vtedy ako študent Harvardskej univerzity bol vojnou veľmi znepokojený. Cítil sa bezmocný, vedel, že nemôže zabrániť ďalšiemu globálnemu konfliktu. Premýšľal, čo by mohol urobiť každý z nás pre to, aby vojnu zastavil. A tak prišiel s nápadom Svetového dňa pozdravov. Veril, že keby ľudia všade na svete ukázali svojim vodcom, že je lepšie sa spolu porozprávať ako bojovať, bolo by možné zabrániť vojnám. Vychádzal z toho, že prvé slovo, ktoré si ľudia pri stretnutí povedia, je pozdrav. To platí medzi ľuďmi bez rozdielu viery, politickej príslušnosti či národnosti. A preto hlavným poslanstvom tohto sviatku je, že každý človek by mal v tento deň pozdraviť aspoň 10 ľudí a uviesť si tak potrebu osobného kontaktu pri udržiavaní svetového mieru.

HISTÓRIA POZDRAVOV

Pozdrav vznikol ako prejav úcty, priateľstva a dobrých úmyslov. Má množstvo foriem – poda-

nie ruky, bozkanie, objatie, poklona. Pri stretnutí dvoch neznámych ľudí hrá pozdrav dôležitú úlohu. Môže pozitívne ale i negatívne ovplyvniť spoločenský život človeka, pomôcť mu k úspechu alebo priniesť neúspech. Počas života človek údajne pozdraví približne 300 000-krát, čiže dokopy strávi zdávaním asi 190 hodín.

Pôvod pozdravu je neistý. Podľa expertov mohol byť prvým nevedomým pozdravom stisk horných končatín dvoch australopitekov, čiže predchodcov človeka, ktorí chceli jeden druhému ukázať, že nie sú ozbrojení. Každá svetová kultúra si vytvorila vlastný spôsob pozdravov. Ak sa napríklad v Japonsku stretnú na ulici dvaja muži, rozopnú si kabáty a zložia z hlavy klobúky. Je to pozostatok z doby, keď takýmto spôsobom dokazovali, že nie sú ozbrojení. Obyvatelia Novej Guiney vítajú cudzincov s hlavou pokrytou brečtanovými listami, ktoré sú miestnym symbolom priateľstva. Najbežnejším svetovým pozdravom je podanie ruky. Aj známy eskimácky pozdrav, keď si pri stretnutí súchajú vzájomne nosy, je iba doplnkom podania ruky. V určitých kultúrach patrí k pozdravu i vyjadrenie spoločenských rozdielov a postavenia. U Japoncov svedčí uhol úklonu o miere úcty. Rovnaké je to aj v Číne, Kórei a ďalších ázijských krajinách. Keď sa ukloníme,

znižujeme výšku vlastnej postavy, aby sa druhý človek cítil väčší.

Jednou z najpoužívanejších foriem pozdravu bol a stále je bozk. V dobách politika Marcia Porcia Catona Staršieho bozkávali Rimania ženy z príbuzenstva na pery iba preto, aby sa presvedčili, že ich dych nevoní po víne. Keď sa v 16. storočí vo Francúzsku zmenila móda bozkávania dám z tváre na bozkávanie ruky, filozof a spisovateľ Michel de Montaigne sa potešil, pretože vďaka tomu každé tri krásne ženy bolo potrebné pobožkať na tvár 50 škaredých.

Americkí experti dokazujú, že pozdrav začína ešte predtým, než si dáme bozk alebo si stisneme ruky, a má teda štyri fázy. Ak do nášho zorného uhlu vstúpi niekto známy, prvou fázou je úsmev alebo gesto poznania. Nasleduje príprava k stretnutiu. Kým sa ľudia k sebe blížia, narovnávajú sa a nevedomky si upravujú svoj zovňajšok. Tretia fáza je rituál samotného pozdravu. Ako posledné prichádzajú medziľudské väzby a často výmena konvenčných fráz alebo viet typu – Ako sa máš? – ktoré môžu slúžiť iba ako zdvorilostné frázy, ale môžu byť tiež úvodom ku skutočnému dialógu.

Pozdrav teda zohráva v našom živote dôležitú rolu. Preto si rozhodne zaslúži, aby sme jeho významu venovali aspoň jeden deň, 21. november, Svetový deň pozdravov. A ak tým skutočne môžeme prispieť k zmierneniu vojnových konfliktov, tak neváhajme a hor sa do zdávaní. Takže, dobrý deň!

Uznesenia ObÚ v Nededzi

Uznesenia z riadneho 4. (štvrtého) zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Nededzi, ktoré sa konalo dňa 11. 6. 2012 o 17.00 hod v zasadačke Obecného úradu v Nededzi.

Obecné zastupiteľstvo:

1. K otvoreniu

Uznesenie č. 37

schvaľuje:

a) program Obecného zastupiteľstva s nasledovnou zmenou:

bod č. 9 bude prejednaný ako bod č. 4 a body č. 4, 5, 6, 7, 8 budú prejednané ako body č. 5, 6, 7, 8, 9

Hlasovanie:

Za – 5 Jozef Bíroš, Milan Drábik, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac
Proti – 0

Zdržal sa – 0

Uznesenie č. 38

schvaľuje:

b) overovateľov zápisnice – Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová

Hlasovanie:

Za – 5 Jozef Bíroš, Milan Drábik, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac
Proti – 0

Zdržal sa – 0

3. K informáciám

Uznesenie č. 39

berie na vedomie:

- informáciu o prijatí nového zamestnanca na pozíciu správcu obecného majetku a údržbára Mariána Ďugla
- informáciu o priebehu osláv Dňa matiek v obci
- informáciu o priebehu osláv Medzinárodného dňa detí v obci
- informáciu o pokračovaní predĺženia ulice Záhradná – inžinierska činnosť, prieskum trhu (je potrebné urobiť územné konanie, stavebné povolenie na vodu, plyn, kanál, elektrika)
- informáciu o zakúpení čapovacieho zariadenia pre obec
- informáciu o vydaní knižky od Kataríny Maršalovej, na ktorú prispel Mikroregión Terchová
- informáciu o oprave kaplnky sv. Vendelína
- informáciu o uskutočnení stretnutia vlastníkov pozemkov lokality Pred Chríp
- informáciu o výstavbe oplotenia pozemku Mariášová Žofia – predĺženie ulice Záhradná
- informáciu o začiatku výstavby lavičiek cez potok v obci v počte 5 ks v 24. týždni

4. K výsledkom ankety „Anketa kostol“

Uznesenie č. 40

Berie na vedomie: výsledky zo zápisnice č. 1 a zápisnice č. 2 týkajúce sa prebehnuté ankety s názvom „Anketa kostol“.

5. K stanovisku hlavného kontrolóra k záverečnému účtu obce Nededza za rok 2011

Uznesenie č. 41

berie na vedomie:

Stanovisko hlavného kontrolóra k záverečnému účtu obce Nededza za rok 2011

6. K správe audítora k individuálnej účtovnej závierke obce Nededza za rok 2011

Uznesenie č. 42

berie na vedomie:

Správu nezávislého audítora o overení účtovnej závierky zostavenej k 31.12.2011 Obecnému zastupiteľstvu obce Nededza

7. K záverečnému účtu obce – schválenie

Uznesenie č. 43

schvaľuje:

Záverečný účet obce za rok 2011 a celoročné hospodárenie bez výhrad

Hlasovanie:

Za – 6 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac
Proti – 0

Zdržal sa – 0

Uznesenie č. 44

schvaľuje:

Použitie prebytku v sume 112 625,68 EUR zisteného podľa ustanovenia par. 10 ods. 3 písmena a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. O rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na:

- tvorbu rezervného fondu: 112 625,68 EUR

Hlasovanie:

Za – 6 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac
Proti – 0

Zdržal sa – 0

Uznesenie č. 45

schvaľuje:

Použitie rezervného fondu na kapitálové výdavky obce

Hlasovanie:

Za – 6 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac
Proti – 0

Zdržal sa – 0

8. Výročná správa obce Nededza za rok 2011

Uznesenie č. 46

Berie na vedomie:

Výročnú správu obce Nededza za rok 2011

Uznesenie č. 47

Berie na vedomie:

Dodatok správy audítora o overení súladu Výročnej správy s účtovnou závierkou v zmysle ustanovenia paragrafu 23 ods. 5 zákona č. 540/2007 Z. z. obce Nededza za rok 2011

9. K odkúpeniu pozemkov od Slovenského pozemkového fondu pre obec (E KN č.705/11 o výmere 299 m² a E KN č. 705/12 o výmere 203 m²)

Uznesenie č. 48

schvaľuje:

odkúpenie pozemkov od Slovenského pozemkového fondu pre obec (E KN č.705/11 o výmere 299 m² a E KN č. 705/12 o výmere 203 m²)

Hlasovanie:

Za – 6 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac
Proti – 0

Zdržal sa – 0

10. Rada školy v Gbeľanoch – žiadosť o poskytnutie finančných prostriedkov na zabezpečenie učebných pomôcok do ZŠ Gbeľany – prejednanie

Uznesenie č. 49

schvaľuje poskytnutie finančných prostriedkov na zabezpečenie učebných pomôcok do ZŠ Gbeľany vo výške 1200 EUR

Hlasovanie:

Za – 6 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac
Proti – 0

Zdržal sa – 0

11. K rôznemu

a) Uznesenie č. 50

berie na vedomie:

Zmenu rozpočtu vrátane programov a podprogramov rozpočtovým opatrením č. 2/2012

d) Kronika obce Nededza za rok 2011 – prejednanie

Uznesenie č. 51

schvaľuje: Kroniku obce Nededza za rok 2011 s prednesenými úpravami

Hlasovanie:

Za – 6 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac
Proti – 0

Zdržal sa – 0

V Nededzi, 11. 6. 2012

PhDr. Peter Vajda
starosta obce

**Uznesenia z riadneho 5. (piateho)
zasadnutia Obecného zastupiteľstva
v Nededzi, ktoré sa konalo dňa
24. 9. 2012 o 18,00 hod v sále
Obecného úradu v Nededzi.**

Obecné zastupiteľstvo:

1. K otvoreniu

Uznesenie č. 52

schvaľuje:

a) program Obecného zastupiteľstva

Hlasovanie:

Za – 7 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Juraj Hreus, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac

Proti – 0

Zdržal sa – 0

Uznesenie č. 53

schvaľuje:

b) overovateľov zápisnice – Milan Drábik, Ing. Vladimír Zajac

Hlasovanie:

Za – 7 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Juraj Hreus, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac

Proti – 0

Zdržal sa – 0

3. K informáciám

Uznesenie č. 54

berie na vedomie:

- informáciu o rekonštrukcii sociálnych zariadení a šatne v priestoroch Materskej školy v Nededzi
- informáciu o ohliadke ciest II/583, III/011069 a príslušných miestnych komunikácií v k.ú. Nededza
- informáciu o výsledku následnej finančnej kontroly poskytnutej dotácie z prostriedkov OÚ pre OŠK Nededza
- informáciu o priebehu Hodových slávností Sedembolestnej Panny Márie 2012
- informáciu o metodickú návštevu obecnej knižnice
- informáciu o zhotovení leteckých fotografií obce, ktoré sú umiestnené na webovej stránke obce
- informáciu o uskutočnení stretnutia vlastníkov pozemkov lokality Pred Chríp
- informáciu o zavlažovaní ihriska
- informáciu o brigádnickej činnosti študentov
- informáciu o zvolení nového výboru OŠK
- informáciu o rekonštrukcii skladu pri dome č. 129/2 na ulici Potočná pre požiarne a skladové účely

4. K predjednaniu výstavby nového kostola alebo rekonštrukcie súčasného kostola

Uznesenie č. 55

Obecné zastupiteľstvo žiada starostu dať vypracovať návrh projektovej dokumentácie a finančného riešenia výstavby nového kostola v areáli kaštieľa

Hlasovanie:

Za – 4 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Ing. Juraj Hreus, Ing. Vladimír Zajac
Proti – 1 Ing. Miloš Janek
Zdržal sa – 2 Milan Drábik, Mgr. Darina Janušová

Uznesenie č. 56

Obecné zastupiteľstvo odporúča starostovi pripraviť návrh na vyhlásenie finančnej zbierky na výstavbu nového kostola v areáli kaštieľa

Hlasovanie:

Za – 7 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Juraj Hreus, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac
Proti – 0
Zdržal sa – 0

Uznesenie č. 57

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje použitie rezervného fondu vo výške 15.000 € na vypracovanie projektovej dokumentácie nového kostola v areáli kaštieľa.

Hlasovanie:

Za – 6 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Ing. Juraj Hreus, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac
Proti – 0
Zdržal sa – 1 Milan Drábik

5. K ručeniu obce na prostriedky z Programu rozvoja vidieka Leader os 4 – schválenie

Uznesenie č. 58

schvaľuje,
že obec Nededza ručí na poskytnutú zálohu v rámci čerpania finančných prostriedkov z Programu rozvoja vidieka prístup Leader os 4 vo výške 11. 500,00 € pre ručiteľov na základe požiadavky Pôdohospodárskej platobnej agentúry.
Platnosť ručenia končí zánikom záväzku, ktorý ručenie zabezpečuje, t. z. uzatvorením integrovanej stratégie rozvoja územia.

Hlasovanie:

Za – 7 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Juraj Hreus, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac
Proti – 0
Zdržal sa – 0

6. K zmluve o budúcej zmluve vo veci vecného bremena medzi obcou Nededza a Stredoslovenská energetika – Distribúcia, a.s., ul. Republiky 5, Žilina – schválenie

Uznesenie č. 59

schvaľuje:
zmluvu o budúcej zmluve vo veci vecného bremena medzi obcou Nededza a Stredoslovenská energetika – Distribúcia, a.s., ul. Republiky 5, Žilina

Hlasovanie:

Za – 7 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Juraj Hreus, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac
Proti – 0
Zdržal sa – 0

7. K predjednaniu finančného príspevku za traktor, vlečku, nakladač a štiepkovač z projektu „Najmodernejšia cesta separovania pre takmer 30.000 obyvateľov Terchovskej doliny“ – schválenie

Uznesenie č. 60

schvaľuje:

finančný príspevok vo výške 8812,20 € z rezervného fondu ako spoluúčasť financovania projektu „Najmodernejšia cesta separovania pre takmer 30 000 obyvateľov Terchovskej doliny“ za traktor, vlečku, nakladač a štiepkovač

Hlasovanie:

Za – 7 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Juraj Hreus, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac
Proti – 0
Zdržal sa – 0

8. K zásadám hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Nededza – schválenie

Uznesenie č. 61

schvaľuje:

zásady hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Nededza

Hlasovanie:

Za – 7 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Juraj Hreus, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac
Proti – 0
Zdržal sa – 0

9. K plánu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce na II. polrok 2012 – schválenie

Uznesenie č. 62

schvaľuje:

plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce na II. polrok 2012

Hlasovanie:

Za – 7 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Juraj Hreus, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac
Proti – 0
Zdržal sa – 0

Uznesenie č. 63

Obecné zastupiteľstvo ukladá hlavnej kontrolórke spracovať správu o stave plnenia zmluvy so spoločnosťou TES Média, s.r.o. ako poskytovateľom káblovej televízie

Hlasovanie:

Za – 7 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Juraj Hreus, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac
Proti – 0
Zdržal sa – 0

10. K úprave rozpočtu na rok 2012 – návrh

Uznesenie č. 64

berie na vedomie

návrh úpravy rozpočtu na rok 2012

11. K rôznemu

a) Uznesenie č. 65

schvaľuje:

nákup otočnej radlice na odhrňovanie snehu

Hlasovanie:

Za – 7 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Juraj Hreus, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac
Proti – 0
Zdržal sa – 0

V Nededzi, 24. 9. 2012

PhDr. Peter Vajda
starosta obce

SLOVO STAROSTU

Vážení spoluobčania, čas prázdnin a dovoleník máme za sebou. Dúfam, že ste si v tomto období oddýchli, načerpali nových síl, zrelaxovali, čo je dôležité nielen pre nás dospelých, ale hlavne pre našich školákov, ktorí v septembri nastúpili do školy. Do prvého ročníka základnej školy z našej obce nastúpilo 11 žiakov, ktorým prajem veľa úspechov pri získavaní nových vedomostí. Do materskej školy sme pre tento školský rok prijali 43 žiakov, čím je kapacita škôlky naplnená. Materská škola bola postavená v roku 1976 a v dnešnej dobe potrebovala aspoň čiastočnú opravu. Preto sa obec rozhodla v poslednom júlovom a augustovom mesiaci úplne zrekonštruovať sociálne zariadenia a rozšíriť šatňu na prezliekanie, ktorá bola priestorovo malá. Túto sme rozšírili tak, že sme časť priečky vedľajšieho skladu civilnej ochrany vybúrali a tento sklad sme premiestnili do priestorov suterénu pod kultúrny dom, kde sme drobnými úpravami urobili nový sklad civilnej ochrany. Finančné prostriedky na základe žiadosti obce na túto rekonštrukciu poskytla spoločnosť Kia Motors Slovakia vo výške 7500 eur a 1500 eur sme hradili z prostriedkov obce. Stavebné práce sa nám podarili ukončiť tak, aby v septembri bola škôlka pripravená na prevádzku a deti mohli včas nastúpiť. Verím, že sme našim deťom a pani učiteľkám spríjemnili, skrášlili a zlepšili hygienické prostredie, v ktorom sa pohybujú.

Všetci vidíme, že extrémny počasie, na ktoré sme neboli zvyknutí, sa v rôznych formách objavujú, a preto obec pristúpila k vybudovaniu zavlažovacieho systému na futbalovom ihrisku tak, aby bol funkčný a plnil svoj účel. To, že nám funguje a ihrisko riadne polievame, sme čoskoro zistili, pretože, keď neprší niet vody v potoku, prišli si hľadať vodu na plochu ihriska diviaky, ktoré nám trikrát čiastočne plochu ihriska rozryli. Aby sa toto do budúca neopakovalo, musíme čo najskôr športový areál kompletne oplotiť, a tak zabrániť ďalším škodám na ploche ihriska. Keď spomínam športový areál, ktorý slúži hlavne našej mládeži, žiadam, aby altánok ale aj iný náš spoločný majetok neničili, keďže potom následne musíme opravu zaplatiť my všetci.

15. septembra sme slávili sviatok Sedembolestnej Panny Márie. Pri príležitosti tohto sviatku máme v našej obci tradičné „Hodové slávnosti“. Na príprave a priebehu sa podieľala komisia kultúry, mládeže a športu, Obecný hasičský zbor, pracovníci obecného úradu, ktorým sa chcem touto cestou poďakovať. Po dohode s predsedom a veliteľom hasičov, obec v prvej etape zakúpila desať nových uniforiem, čo tiež prispelo k slávnostnej atmosfére hodovej svätej omše v kostole. Prvýkrát súčasťou hodov bol aj konský vozový sprievod od kostola k Obecnému úradu v Nededzi. Tiež kolotoče, ktoré tu boli naposledy asi pred 35-timi rokmi sa tešili veľkej obľube, rovnako ako aj ďalšie atrakcie. Program, ktorý bol v sále kultúrneho domu až do druhého dňa, bol podľa počtu ľudí asi zaujímavý, atraktívny a ľudia sa mohli takto príjemne zabaviť. Dnešná doba je akási uponáhľaná, nemáme sa ani čas so susedom porozprávať. Myslím si, že takéto spôsoby osláv a zábavy našich občanov zblízuje, utužujú sa vzájomné vzťahy a prejavuje sa určitý patriotizmus, čo je pre obec správne. Umeleckou bodkou hodových slávností bolo nedeľné divadelné predstavenie divadla NAOPAK, ktoré malo veľký úspech a patrí im za to veľká vďaka. Na hody nám finančne ako generálny partner prispela spoločnosť KIA a tiež určitou formou aj Grupo Antolin, za čo im ďakujem.

Dňa 24. 9. 2012 o 18:00 hod. bolo zasadnutie obecného zastupiteľstva, kde v programe okrem iného bolo riešenie otázky nášho kostola. Nie je to jednoduchá otázka. Požiadavka tzv. Petície z roku 2010 alebo Ankety z roku 2012, v ktorej sa vyjadrili naši občania, si vyžaduje diskutovať a vecou sa zaoberať. Na zasadnutí zastupiteľstva za zúčastnili aj niektorí naši občania, ako aj pán farár Pavol Kalabus a zo Žilinskej diecézy pán vikár Ladislav Stromček. Asi po dva a pol hodinovej rozprave poslancov a občanov, hlasovaním odsúhlasili štyria poslanci, aby som dal vypracovať projektovú do-

kumentáciu na výstavbu nového kostola v časti priestorov kaštieľa, dvaja poslanci sa zdržali hlasovania a jeden bol proti. Ak by niekoho zaujímalo konkrétne hlasovanie, tak tieto informácie si môžete prečítať v uznesení zo zasadnutia obecného zastupiteľstva (úradná tabuľa, webová stránka obce, Nededžan). O ďalších krokoch a riešeníach, Vás budem informovať.

PhDr. Peter Vajda
starosta

Na tomto mieste si môžete pozrieť výsledky hospodárenia v našej obci a výpočet skóre tzv. finančného zdravia, ktoré boli vypracované INEKO-m (Inštitútom pre ekonomické a sociálne reformy) na základe údajov prebratých od Ministerstva financií SR.

Finančné zdravie obce (2008 – 2011)

Do výpočtu skóre finančného zdravia sú zahrnuté údaje za roky 2008 až 2011 (celkový dlh iba za rok 2011). Výsledné skóre môže dosahovať hodnoty -3 až +3, pričom vyššia hodnota predstavuje lepšie finančné zdravie.

Celkové skóre +1,8 DOBRE FINANČNÉ ZDRAVIE	Celkový dlh	+3,0
	Dlhová služba	+1,8
	Závazky aspoň 60 dní po splatnosti	+3,0
	Okamžitá likvidita	+3,0
	Základná bilancia	-3,0

Hlavné indikátory (2011)

Názov	Hodnota	SR	Skóre
Celkový dlh	0,0 %	31,9 %	+3,0
Dlhová služba	0,0 %	14,8 %	+3,0
Závazky aspoň 60 dní po splatnosti	0,0 %	0,5 %	+3,0
Okamžitá likvidita	215,0 %	98,0 %	+3,0
Základná bilancia	-104,0 %	0,4 %	-3,0

Ostatné indikátory (2011)

Názov	Hodnota	SR	Skóre
Celkový dlh na obyvateľa	0 €	157 €	-
Závazky po splatnosti k príjmom	-	-	-
Pohotovosť likvidita	217,2 %	157,2 %	+1,3
Základná bilancia na obyvateľa	-1 367 €	3 €	-
Bilancia bežného účtu	-27,0 %	7,8 %	-3,0
Bilancia kapitálového účtu	-165,7 %	-31,9 %	-3,0
Úvery od ŠFRB k príjmom	0,0 %	20,8 %	+3,0
Čistý majetok	1 142,2 %	449,7 %	+3,0
Čistý majetok na obyvateľa	5 733 €	2 206 €	-
Výsledok hospodárenia na obyvateľa	241 €	1 €	+3,0

Vstupné finančné ukazovatele (2011)

Názov	Hodnota 2011	Hodnota 2010
Bežné príjmy	564 805 €	484 860 €
Kapitálové príjmy	705 098 €	176 716 €
Bežné výdavky	717 345 €	297 033 €
Kapitálové výdavky	1 873 516 €	1 421 377 €
Úvery od ŠFRB	0 €	0 €
Závazky po splatnosti	-	-
Závazky aspoň 60 dní po splatnosti	0 €	0 €
Neobežný majetok	5 048 650 €	3 480 906 €
Krátkodobé pohľadávky	4 975 €	3 851 €
Finančné účty	489 661 €	1 805 068 €
Dlhodobé záväzky	221 €	178 €
Krátkodobé záväzky	227 769 €	26 073 €
Bankové úvery a výpomoci	0 €	0 €
Počet obyvateľov k začiatku roka	966	972
Výdavky na splácanie istiny	0 €	139 755 €
Úrokové splátky	52 €	644 €
Výsledok hospodárenia	233 171 €	148 404 €

Obecná matrika

NAVŹDY NÁS OPUSTILI



Vajda Pavol 8. 8. 1969 – 26. 7. 2012
 Ďuričková Cecília 22. 11. 1922 – 28. 7. 2012
 Cesneková Alžbeta 2. 10. 1925 – 24. 8. 2012

PRIVÍTALI SME NA SVET



Hreusová Linda 4. 7. 2012
 Turská Gabriela 9. 7. 2012
 Žiaková Aneta 10. 7. 2012
 Ďuriček Tomáš 24. 8. 2012
 Játyová Liliana 30. 8. 2012
 Mravcová Paulína 1. 10. 2012

„MÚDROSTI“ ZO ŠKOLSKÝCH LAVÍC

- Skúsenosť je drahá škola, ale hlupáci sa v inej učiť nebudú.
- Čas je dobrý učiteľ. škoda len, že ho nikto z jeho žiakov neprežije. (Krut Goetz)
- Ak dáš človeku rybu, nasýtiš ho pre tento deň. Ale ak ho naučíš loviť ryby, nasýtiš ho pre celý život.
- Študent neopisuje, cvičí si zrak.
- Študent nenašepkáva, zverejňuje odpoveď.
- Nech si hovoria čokoľvek, v skutočnosti majú žiaci i učitelia školu radi: sú tam prestávky.
- Zákon skúšania: To, čo žiak nevie, učiteľ zistí behom jednej minúty. A to, čo vie, ho nezaujíma
- Vždy prepadneš v tej písomke, na ktorú si sa najviac pripravoval.
- Učiteľ ti môže otvoriť dvere, ale vstúpiť do nich musíš ty sám.
- Všimli ste si, že tí najchytrejší žiaci v škole nie sú tými, ktorým sa darí v živote. (Paul Arden)

Zamyslime sa...

Naša mládež „veselá“, že by sa príliš nudila?

**Namiesto fajnej grilovačky,
rozbíja tajne obkladačky.**

**My ostatní veru by sme radi,
spoločný majetok náš užívali!**



OZNAMY

Obecný úrad v Nededzi oznamuje občanom, že vývoz:
 – nadrozmerného odpadu sa uskutoční dňa 10. 11. 2012
 – elektoronického odpadu sa uskutoční dňa 17. 11. 2012

Historické okienko

V najnovšom Historickom okienku si pripomenie, ako sa naši predkovia aj pred pár desaťročiami venovali budovaniu a skrášľovaniu obce a tiež si priblížime niektoré demografické údaje z minulosti.

V záväzku miestneho národného výboru na rok 1980 boli hlavné body: rozšírenie miestnych komunikácií a rozšírenie elektrickej siete. Vytvorené dielo dosiahlo hodnotu 596 000 Kčs.

Prístup k hospodárskemu dvoru Jednotného roľníckeho družstva z vnútornej časti obce je cez ulicu, volanou od dávna Skotňa, ktorá bola v prevažnej časti ohraničená kamenným múrom po bývalých grófskych záhradách a dvoroch. Cesta bola úzka, šírka len pre konský povoz, dve autá, ani dva traktory sa neobišli, čo vôbec nevyhovovalo dnešnej doprave. Miestny národný výbor vyvolal akciu na rozšírenie tejto prístupovej cesty tým, že kamenné múry boli zlikvidované a ulica rozšírená pribatím zo susedných pozemkov zo severnej strany. Odstránené ploty boli nahradené novými. Bol vytvorený nový podklad a živcový povrch.

Cesta na autobusovú zastávku: spojenie komunikácie cez dedinu na autobusovú zastávku po brehu potoka od kultúrneho domu na hlavnú hradsú bolo upravené násypom kamennej drte. Cesta bola nerovná a pri väčších dažďoch blatistá. Táto bola upravená bezprašným živcovým povrchom.

Výčistenie potoka: čistota nášho potoka pretekajúceho dedinou je vyjadrením vzťahu občanov k životnému prostrediu. Niektorí občania si niekedy pomýlia potok za smetisko, keď do neho hádzu rôzny domový odpad. Taktiež väčšie vody splavia do regulovanej časti nánosy bahna, kameňa, prípadne poškodia regulované koryto vytrhnutím kameňov regulácie. Pod vedením MNV bolo zorganizované čistenie potoka cez celú dedinu, každý majiteľ rodinného domu si vyčistil pred domom, nečistotu vyhádzal na breh a MNV zabezpečil spoločný odvoz.

Výsadenie parčíka: parčík pri vstupe do obce od hlavnej cesty bol vysadený okrasnými kríkmi a pozdĺž susediaceho pozemku boli vysadené brezy a smrečky.

Na území Československej socialistickej republiky sa k 1. novembru 1980 vykonalo sčítanie ľudu, domov a bytov. Rozhodným okamžikom bola polnoc z 31. októbra na 1. novembra 1980. Uvedené údaje ukazujú na vývoj v našej obci s predchádzajúcimi obdobiami posledných desaťročí.

Výmera v hektároch obce Nededza: 631

Bývajúce obyvateľstvo:

rok:	1980	1970	1961
	821	790	711

Trvale obývané domy:

rok:	1980	1970	1961
	152	143	103

Trvale obývané byty:

rok:	1980	1970	1961
	158	146	109

Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a vekových skupín:

spolu	muži	ženy	0-14	15-59 muži
821	435	386	230	258
15-54 ženy	Nad 60 muži	Nad 55 ženy		
215	52	66		

VYDARENÉ OBECNÉ HODY 2012

V dňoch 15. – 16. septembra 2012 sme si sviatok svojej patrónky pripomenuli aj my, občania Nededze. Na Hodových slávnostiach Sedembolestnej Panny Márie 2012 domácich i návštevníkov čakal bohatý kultúrny program, zaujímavé sprievodné atrakcie, kolotoče, stánky, či zabíjačkové špeciality.

Oslavy začali v dopoludňajších hodinách slávnostnou svätou omšou. Následne sa mohli Nededžania prvýkrát zapojiť do vozového sprievodu smerujúceho od kostola ku kultúrnemu domu, pri ktorom srdce zaplesalo nielen deťom, ale i milovníkom koní a ľudových zvyklostí. Do sprievodu sa okrem občanov zapojili i dievčatá v krojoch a dobrovoľníci z miestneho hasičského zboru, ktorý má v obci dlhoročnú tradíciu.

Kultúrny program zahájili o 14.00 hod svojimi prihovormi starosta obce Peter Vajda spolu s podpredsedom Žilinského samosprávneho kraja Jozefom Štrbom. Oku lahodiace hudobno - tanečné predstave-

nie folklórneho súboru Javorníček z Hvozdnice následne vystriedala skupina Drišľak. Jej vystúpenie si mnohí nevedeli vynachváliť. Nielen o vynikajúce zabíjačkové pochutiny, ale aj o priebeh hodovej zábavy sa postaral miestny hasičský zbor. O to, aby sa dobrá nálada presunula do ďalšieho dňa, sa zase postarala skupina Kortina, ktorá vyhrávala ešte aj v skorých ranných hodinách.

Hodové slávnosti v obci zavŕšila divadelná hra „Jánošíček“ v podaní ochotníckeho divadla NAOPAK z Nededze.

„Obecné hody sa tento rok vydarili nad moje očakávania. Prialo nám i počasie a na naše pomery vysoká účasť ľudí, ma potešila. Vďaka za to patrí najmä tým, čo sa podieľali na ich organizácii, ale tiež Žilinskému Večerníku, ktorý akciu podporil mediálne a samozrejme generálnemu partnerovi podujatia, spoločnosti Kia Motors Slovakia s. r. o., ktorá poskytla potrebné finančné prostriedky na realizáciu hodových slávností“ vyjadril sa starosta obce Peter Vajda. – *Alica Hodásová* –

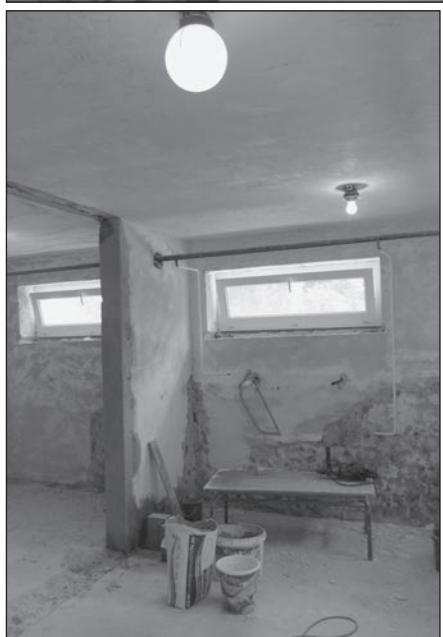


Úspešný projekt rekonštrukcie v materskej škole

Skúsme si zaspomínať na časy (možno nie) tak dávno minulé, kedy sme či už my sami, alebo naši potomkovia navštevovali materskú školu. Tá bola a aj je prvou inštitúciou, ktorej brány prekročí dieťa „bez matinej ochranej ruky“ už v útlom veku. Všetci rodičia si želáme pre svoje deti len to najlepšie. Dobrých pedagógov, veselých kamarátov, príjemné prostredie. A práve posledné spomínané sa podarilo po veľmi dlhom období do značnej miery ovplyvniť.

„Obec Nededza bola prostredníctvom nadačného fondu zapojená do podpory verejnoprospešných aktivít. Som rád, že aj v dnešnej

↓ *Pred rekonštrukciou*



↓ *Po rekonštrukcii*



uponáhľanej dobe sa nájdu ľudia, ktorí vďaka svojej činnosti a finančnej podpore veľmi výrazne prispievajú na dobrú a užitočnú vec“, vyjadril sa Peter Vajda, starosta obce.

Finančné prostriedky na rekonštrukciu materskej školy v našej obci boli poskytnuté na základe obcou vypracovaného projektu z Nadácie Pontis z nadačného programu spoločnosti Kia Motors Slovakia s.r.o. vo výške 7500 € a ďalších 1. 500 € bolo použitých z prostriedkov obce. Výsledkom je nielen rozšírenie priestorov pôvodnej šatne o bývalý sklad civilnej ochrany a kompletná výmena skriniek pre deti, ale najmä komplexná prerábka sociálnych zariadení vrátane sprchového kúta. Na základe tejto prerábky spomínané priestory vyhovujú tak po hygienickej, sociálnej, či estetickej a kultúrnej stránke a budú slúžiť do budúcnosti deťom z našej obce.

„Spoločnosť Kia Motors Slovakia sa kontinuálne usiluje o rozvoj spolupráce s okolitými obcami a zlepšenie kvality života pre ich občanov. V rámci filantropických aktivít sa naša spoločnosť zameriava hlavne na podporu mobility, životného prostredia, bezpečnosti a vzdelávania“, povedal Dušan Dvořák, hovorca spoločnosti Kia Motors Slovakia.

Ako spomínané priestory vyzerali pred a po samotnej rekonštrukcii si môžete porovnať najlepšie sami.

NEČAKANÍ NÁVŠTEVNÍCI

„September – z poľa ber.“ Aj takto môžeme charakterizovať prvý jesenný mesiac. Nie vždy však je čo brať a zbierať na našich poliach. V posledných rokoch sa častokrát stáva, že nás predbehnú nečakaní štvornohí návštevníci, ktorí si s úrodou vedia rýchlo poradiť. Zemiaky na poliach v blízkosti rodinných domov v nočných hodinách likvidujú čriedy diviakov.

Ďalším obľúbeným miestom je cesta na cintorín, kde si už po pravej strane môžeme všimnúť rozrytý breh. S blížiacim sa jesenným obdobím sa aj diviaky približujú k ľudským obydliam, kde cítia vôňu jabĺk a inej, pre nich chutnej potravy. Nemajú strach ani pred štekajúcimi psami či hlukom obydli. Avšak diviacia zver nie je problémom len dedín, ale aj väčších miest a tak sa z počiatku milej atrakcie stáva reálny problém. Keď si predstavíme, že jedna diviачica dokáže vrhnúť ročne 3 až 8 mlád'at, niet sa čo čudovať, že sa tieto zvieratá snažia rozširovať svoje teritórium, hoc aj smerom k rodinným domom.

A istotne mnohým neunikol ani obraz z posledných dní, kedy sa novou destináciou pre diviaky stalo miestne futbalové

ihrisko. Podľa stavu, v akom po návšteve ostáva, môžeme s veľkou pravdepodobnosťou povedať, že sa im futbal na našom trávniku hral veľmi dobre.



Bicykel – o jedno auto menej

Veľký počet občanov našej obce využíva bicykel na rekreáciu alebo šport. Niet sa čomu čudovať, podmienky v okolí našej obce sú na toto využitie veľmi dobré. Netreba zabudnúť, že bicykel je stále zaradený aj medzi dopravný prostriedok. Je jedným z najrýchlejších prostriedkov na krátke vzdialenosti: či už na nákup, na návštevu k priateľom alebo do práce. Taktiež má množstvo výhod. Má nízke nároky na plochu, čo sa týka jeho umiestnenia, nerobia mu problémy dopravné zápchy, ďalšie časové úspory sa získajú v porovnaní s verejnou dopravou vylúčením čakania na spoj a aj nutného pešieho prístupu na zastávku. Cyklista nestráca čas ani hľadaním parkovacieho miesta, na rozdiel od vodiča automobilu. Bicyklovanie nevyrába škodlivé výfukové plyny, -nevýdáva takmer žiadny hluk, nevíri prach. Preto je bicykel ideálnym dopravným prostriedkom do práce. Nepoškodzuje kvalitu života obyvateľov, nezaťažuje

životné prostredie. Prispieva k znižovaniu emisií CO₂ a iných skleníkových plynov v atmosfére.

Stále viac ľudí, ktorí sa chcú cítiť fit a sú dostatočne pohybovo aktívni, dávajú prednosť bicyklovaniu. Polhodina bicyklovania denne znižuje riziko rôznych ochorení.

Slovensko je vďaka rôznorodosti povrchu a rázovitosti svojich regiónov ideálnym miestom pre cykloturistiku. Aj cez našu obec vedie jedna krásna cyklotrasa, ktorá je obľúbená u vyznávačov tohto športu. Cyklotrasa začína v Žiline prechádza cez vodné dielo, Tepličku nad Váhom, Nededzu, Kotrčinu Lúčku a končí v Hornom Vadičove. Dĺžka tejto cyklotrasy je 41 km (spiatočne) a prevýšenie 320 m. Svojou náročnosťou sa radí medzi stredne ťažké cyklotrasy a nadšencom tohto športu je poskytnuté dobré značenie. Tak čo, nepridáte sa medzi fanúšikov tohto športu aj Vy?

– Natália Játyová –

SPRAVODLIVOSŤ NA ÚSTUPE

Poznáte starorímsku bohyňu spravodlivosti, Justíciu? Najčastejšie je znázornená v podobe mladej ženy. Vo svojej pravej ruke pevne zviaza dvojsečný meč ako symbol trestania. V ľavej ruke zase drží váhy, ktoré spravodlivo vážia vinu a nevinu. Takisto má stužkou prekryté oči, čo symbolizuje nestrannosť. V dnešnej dobe to však vyzerá tak, ako keby Justícii stužka z očí už dávno spadla, misky váh sa vykrivilili a meč poriadne otupil.

Spravodlivosť v sebe nesie niekoľko charakteristických čŕt. V prvom rade vždy vychádza z pravdy. Nerobí rozdiely medzi pohlavím, rasou, farbou pleti, národnosťou, náboženstvom, bankovým kontom, sociálnym či spoločenským postavením. Nepodlieha úplatkom či vyhrážkam. Nebojí sa použiť primeraný trest. Neriadi sa verejnou mienkou, všeobecným názorom alebo tým, čo je momentálne v móde. Spravodlivosť nezaujímajú vaše kontakty, nestará sa o to, koho „máte za sebou“ či kto sú vaši príbuzní a známi.

Odborná literatúra definuje spravodlivosť ako morálny princíp požadujúci rešpektovanie právnej normy. Je to cnosť, ktorá spočíva v rešpektovaní práv druhých. Spravodlivosť je jedna zo základných spoločenských hodnôt. Podľa Platóna spravodlivosť znamená dávať každému, čo si zaslúži a byť spravodlivý znamená byť dobrý k priateľom a škodit' zlým ľuďom. Byť spravodlivým človekom však

v dnešnom svete nie je vôbec jednoduché. Dokonca by som povedala, že spolu s čestnosťou je spravodlivosť vlastnosťou, ktorú je najťažšie si osvojiť a takisto udržať. Hlavne, keď jej opak, teda nespravodlivosť, vidíme všade naokolo. Veď si len stačí zapnúť večer správy a človek vidí jednu nespravodlivosť za druhou. Niektorí zrazí a zabije človeka a strávi vo väzení iba pár mesiacov, iný vyjadri svoj nesúhlas s vládnucim politikom a hrozia mu až tri roky väzby. Za krádež vzácných diel dostane vinník väčší trest ako za ublíženie na zdraví. Kde je teda tá spravodlivosť?

A jej opak vládne nielen v súdnictve, ale aj v ďalších oblastiach. Prečo sa platy špičkových športovcov a filmových hviezd pohybujú v astronomických číslach a platy tých, ktorí zachraňujú naše životy ako záchranári, hasiči či lekári, nie sú vôbec adekvátne k ich výkonu? A keď sme už pri peniazoch a platoch, prečo ženy vykonávajúce tie isté profesie ako muži, nezarábajú rovnaké sumy ako ich mužskí kolegovia? A takto by sme mohli pokračovať ešte dlho.

So spravodlivosťou to teda vôbec nie je jednoduché. Navyše to, čo je a nie je spravodlivé, vníma každý z nás subjektívne. Hoci sme si všetci vo svojej podstate veľmi podobní, každý z nás je rozdielny. A každý máme vlastnú spravodlivosť. A takisto každý z nás hodnotí spravodlivosť najmä vo vzťahu k sebe samému. To znamená, že čo sa týka

spravodlivosti, sme tak trochu sebeckí. Skôr sa pozastavujeme nad tým, či sú ostatní spravodliví k nám. Keď sa stane nejaká krivda či nepravosť niekomu inému, až tak nás to netrápi. Avšak nemalo by to tak byť. Pretože to, čo je spravodlivé pre mňa tu a teraz, musí byť spravodlivé aj pre iných vždy a všade. Nemôžu predsa existovať dva metre.

Rozlíšiť medzi tým, čo je spravodlivé a čo nespravodlivé, je v mnohých situáciách naozaj zložité, či dokonca nemožné. Dobrým príkladom je trest smrti za tzv. hrdelné zločiny. Existujú ľudia, ktorí sú proti nemu, ale sú aj ľudia, ktorí s ním súhlasia. Jeho zástancovia argumentujú tým, že smrť alebo poprava je adekvátnym trestom za ťažké zločiny, pretože smrť sa spravodlivo odplatí iba smrťou. Odporcovia zase tvrdia, že takýto trest je pre zločinca skôr vykúpením ako potrestaním, a že ak máme byť spravodliví, nemôžeme rozhodovať o živote a smrti druhých. Čo je teda spravodlivé?

Hovorí sa, že človek musí padnúť úplne až na dno, aby sa od neho mohol opäť odraziť. Myslím si, že rovnako to je aj so spravodlivosťou. Zatiaľ je stále vo fáze padania. A hoci život a svet nebude nikdy úplne spravodlivý, neprestávajme veriť, že sa to raz zlepši. Dobrou predzvesťou je skutočnosť, ktorú vyjadruje jeden výrok, že najväčšia spravodlivosť na svete je, že slnko svieti pre každého rovnako. -km-

OZ „Partnerstvo pre MAS Terchovská dolina“



Naša obec sa aktívne zapája do viacerých združení, programov, či projektov. Keďže by sme radi túto činnosť priblížili aj verejnosti, predstavujeme Vám Občianske združenie „Partnerstvo pre MAS Terchovská dolina“.

Miestna akčná skupina (skratka MAS) je partnerstvo zástupcov verejného, súkromného a občianskeho sektora, ktoré pôsobí v tesnom susedstve s krajským sídlom, mestom Žilina. Prvé obce mikroregiónu sú prirodzeným pokračovaním všetkých spojnic medzi Žilinou a silným turisticko-hospodárskym mikroregiónom Terchovská dolina.

Toto verejno-súkromné partnerstvo združuje ľudí a inštitúcie s cieľom realizovať projekty jednotlivých obcí, či spoločných programov. Jeho súčasťou sú obce v regióne Terchovská dolina, ktorý je známy svojou svojráznou kultúrou a nádhernou prírodou: Belá, Dolná Tižina, Gbeľany, Kotrčiná Lúčka, Krasňany, Lutiše, Lysica, Mojš, Nededza, Nezbudská Lúčka, Stráňavy, Stráža, Strečno, Teplička nad Váhom, Terchová, Varín, Zázrivá. Územie MAS tak vymedzuje 17 obcí, ktoré založili občianske združenie a to bolo následne dňa 20.3.2008 zaregistrované na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky.

Združenie môže čerpať finančné prostriedky zo samostatného EÚ fondu, jedná sa o tzv. Program LEADER, čo je veľmi zjednodušené povedané nový netradičný prístup k rozvoju vidieckych oblastí.

• V našej obci sa práve z týchto zdrojov podarilo minulý rok komplexne prerobiť kultúrny dom a tento rok tiež lávky pre peších.

Verejný sektor je zastúpený 48,9 %-mi, ktorý tvoria subjekty miestnej samosprávy, t. j. 17 obcí a 6 verejných inštitúcií. Súkromný sektor má zastúpenie 27,6 %, ktorý je tvorený podnikateľskými subjektmi v oblasti cestovného ruchu (celkom 67)

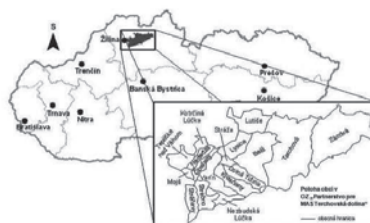
a ostatnými podnikateľskými subjektmi a živnostníkmi v počte 12. Za najväčšie investície súkromného charakteru sa považuje príchod juhokórejských investorov Kia Motors Slovakia a Hyundai Mobis (obce Teplička nad Váhom, Nededza, Krasňany) a ďalších investorov HYSKO Slovakia v Gbeľanoch, Donghee Slovakia v Strečne. Zvyšných 23,5 % tvorí 11 neziskových organizácií ako občiansky sektor.

Na čele združenia je predseda a zároveň štatutárny zástupca Ing. Ivan Dvorský, manažérsku činnosť vykonáva Mgr. Peter Madigár. MAS - ka má svoju kanceláriu vo Varíne, kde pracuje i administratívna pracovníčka a účtovníčka.

• Občianskemu združeniu prajeme do budúcnosti mnoho dobrých nápadov, šikovných ľudí a samozrejme veľa úspešných projektov.

- AH-

OZ „Partnerstvo pre MAS Terchovská dolina“



OZ „Partnerstvo pre MAS Terchovská dolina“ združuje obce: Belá, Dolná Tižina, Gbeľany, Kotrčiná Lúčka, Krasňany, Lutiše, Lysica, Mojš, Nededza, Nezbudská Lúčka, Stráňavy, Stráža, Strečno, Teplička nad Váhom, Terchová, Varín, Zázrivá a súkromný sektor z územia MAS



Európsky poľnohospodársky fond
pre rozvoj vidieka:
Európa investuje do vidieckych oblastí



HOROLEZECTVO – RELAX NA ČISTOM VZDUCHU

Aj v tomto čísle Nededžana sme si pre vás pripravili zaujímavý rozhovor. Tentokrát sme vyspovedali Petra Mravca, ktorý sa venuje horolezectvu. Ak vás zaujíma, ako sa k tomuto dobrodružnému „koníčku“ dostal, čo všetko už má ako horolezec za sebou, prečítajte si nasledujúce riadky.

Vašou záľubou je horolezectvo. Ako ste sa k tejto pomernej náročnej športovej činnosti dostal? Prečo vás lákalo práve horolezectvo a ako dlho sa mu venujete?

Pred desiatimi rokmi sme boli s kamarátmi Mariánom Mravcom a Stanom Žiakom na národnom výstupe na tatranský Kriváň. Atmosféra na vrchu a takisto potom dole v kempe nás očarila, preto sme na túto akciu vybrali viackrát. Mne však nestačilo ísť na Kriváň iba raz do roka. Spojil som sa teda s inými vysokohorskými turistami, a tak teraz chodím po horách častejšie. Keďže sa stáva, že sa dostávame aj do náročnejšieho terénu, musel som sa pre svoju vlastnú bezpečnosť, ale aj pre bezpečnosť ostatných, s ktorými som na túre, naučiť horolezeckú techniku – celé je to o vývoji, keď chcem napredovať.

Mohli by ste nám horolezectvo trochu priblížiť? Čo je na tomto športe najnáročnejšie? A ako dlho trvá, kým sa z takého obvyčajného človeka stane horolezec schopný zdolávať horské masívy, povedzme vo Vysokých Tatrách?

Pre mňa osobne znamená horolezectvo pohyb v prírode, čistý vzduch, relax a to aj napriek tomu, že sa domov vraciam unavený. Tomuto športu sa môže venovať prakticky ktokoľvek, avšak nemal by mať strach z výšky a najmä z hĺbky.

Čo všetko ste už ako horolezec pocho- dil? Ktorý výstup bol pre vás najkrajší a ktorý najnáročnejší? A máte aj nejaký nepríjemný zážitok – pád, zranenie, alebo niečo podobné?

Čo sa týka alpských vrchov, mám za sebou sedem výstupov na štvrtisícovky. V Tatrách mi z tých najvyšších štítov chýba vyliezť už len na Pyšný štít. Poteší ma však každý úspešne zdolávaný vrch, hlavne za dob- rého počasia. Z mojich horolezeckých vý- prav mám príjemné, ale samozrejme aj tie menej príjemné zážitky. Tých pozitívnych je našťastie omnoho viac.

Koľko trvá taká jedna alpská expedi- cia? Čo všetko zahŕňa príprava a násled- ne samotná expedícia?

Jedna expedícia trvá minimálne dva týžd- ne, jednak kvôli aklimatizácii vo vysokohor- skom prostredí, a takisto kvôli cestovaniu. Potrebne je nájsť skupinu ľudí na rovnakej lezeckej úrovni, naplánovať vrcholy a pre- nocovania. Dôležité je tiež sledovať počasie, zbraň si všetko potrebné a potom už len stačí vyraziť.

Čo na tento váš „koníček“ hovorí vaša rodina? Nemajú o vás strach, keď odchá- dzate do hôr? A máte v rodine ďalších nadšencov tohto športu?

Dcéry sú rady, keď idem preč – majú doma voľnejšie prostredie. Syn sa ma vždy



opýta, kedy ho zoberiem so sebou. Teší ma jeho záujem o hory. Keď vidí obrázok neja- kého kopca, spýta sa ma, či som tam už bol. Keď poviem nie, opýta sa, prečo tam nejdem. Tento rok sa mi s ním podarilo vystúpiť na Rysy, Kriváň, Rozsutec a Časť Roháčov.

Moji blízki sú určite radi, keď sa domov vrátim v poriadku – aspoň si to myslím ☺.

Aj v našom okolí sa nachádza niekoľ- ko hôr a skál vhodných na lezenie. Ktoré z nich by ste odporučil začínajúcim horo- lezcom?

Pekné výstupy sú na Choč, Rozsutec, Kľak. Na lezenie by som odporučil Slnčné skaly v Porúbke.

Čaká vás v blízkej budúcnosti neja- ká zaujímavá expedícia? A máte nejakú vysnívanú horu, ktorú by ste ešte chcel zdoláť?

Samozrejme, v hlave mám pár plánov, len neviem, čo z toho mi dovolí rodina.

Ďakujem za rozhovor.

-km-

„Nededza je moja srdcová záležitosť“

Deti v našej obci majú viacero príležitostí, ako sa aktívne venovať športu. Okrem pobytu vonku a s tým spojenými aktivitami sú v ponuke aj možnosti, ktoré podporujú športové vyžitie aj v nepriaznivom počasi. Jednou z nich sú tréningy karate a sebaobrany v škole SEISHIN – v tradičnej škole bojových umení. Tie prebiehajú už druhým rokom každý piatok v sále kultúrneho domu s trénerkou pani Helenou Šidlovou, s ktorou sme sa na spomínanú tému radi porozprávali.

Pani Šidlová, kam siahajú korene karate a aká je jeho filozo- fia? Charakterizujte tento šport. Čo znamená byť karatistom?

Pôvod Karate sa datuje ďaleko do minulosti, pred viac ako tisíc rokmi. Vtedy prišiel indický mních Bodhidharma do kláštora Sha- olin v Číne, kde začal učiť svojich žiakov metódam rozvoja vytrva- losti a fyzickej sily. Pomaly sa toto bojové umenie začalo šíriť po celej Číne. Postupne sa dostalo na ostrov Okinawa, kde sa zmiešalo s ich umením boja, a tak začalo vznikať to, čomu dnes hovoríme

Karate. To sa radí medzi bojové umenia a po- kiaľ je tréning vedený dobre, tak umením nao- zaj je. Aj keď to znie paradoxne, nebojujeme. Cez karate učím deti rešpektovať jeden druhe- ho a pristupovať k sebe, ale aj k iným ľuďom s úctou a bez agresie. Samozrejme, že sa deti naučia aj brániť. Tiež sa naučia rôzne systémy boja, ktoré sa v prípade konfliktov dajú vyu-





žiť. Zároveň ale zistia, ako sa konfliktom vyhnúť, prípadne ako sa z nich dostať bez použitia sily.

► **Aká bola Vaša cesta ku karate? Čo Vás k nemu priviedlo, v akom veku ste začínali a ako dlho sa mu venujete na tejto úrovni?**

Mňa ku karate priviedol otec. Kým ostatné deti pozerali v televízii rozprávky a detské filmy, mne otec púšťal na videu Brucea Leeho a Jean Claude Van Dammu. Asi mal pocit, že je to pre dieťa vhodnejšie ☺. Keď som mala patnáť rokov a začala som chodiť na strednú školu, prišli k nám na telesnú výchovu akýsi chlapi v japonských kimonách a predvádzali techniky v karate. Vtedy som to prvý raz videla naživo. Nebol to síce ani Bruce Lee ani Van Damme, ale napriek tomu sa mi ich ukážky páčili. Povedala som si, že „to“ musím vedieť. No a keď nám na konci svojho vystúpenia tréner tých „chlapov“ oznámil, že karate bude učiť na našej škole, moja voľba bola jasná.

Tento rok v decembri to bude už desiaty rok, čo sa aktívne venujem tomuto športu. Z toho osem rokov pôsobím ako trénerka. Rok 2010 bol pre mňa v karate najvýznamnejší. Dosiahla som to, čo som si na začiatku svojej „cesty“ zaumienila. Čierny pás.

► **My laici tušíme, že karatista je taký dobrý, aký má pás. Najčastejšie sa hovorí práve o tom povestnom „čiernom páse“. Mohli by ste nám priblížiť ako to je?**

Ja sa smejem a hovorím, že pásy máme na to, aby nám držali nohavice. Ale áno, pre väčšinu karatistov, najmä detí, sú farebné pásy motivácia. Stále sa chcú učiť, aby dosiahli čo najvyšší technický stupeň. Tiež som prišla na karate s tým, že chcem mať čierny pás. A teraz? Nechodím po svete a nechválím sa s tým každému. Tiež ho nemám uviazaný na každom oblečení. Nosím ho len na karate. Pásy sú dobre najmä pre trénera. Viem, že keď mi na tréning príde niekto s bielym pásom (nováčik), nemôžem od neho chcieť to, čo od tých, čo majú žltý pás alebo oranžový. Podľa toho potom žiakom prispôbujem tréning. Každému na jeho úrovni. Keby nemali žiaci pásy, mohlo by sa stať, že by som ich stále dokola učila to isté lebo by som si nepamätala, čo už vedia a čo nie. No a to by ich časom prestalo



baviť. Najmä deti. Sú zvedavé. Nebaví ich robiť stále to isté. Chcú sa učiť a spoznávať niečo nové.

Čo sa týka toho čierneho pásu, presne ako ste povedali, každý laik vie, že je najvyšší. No a keď príde niekto nový na tréning, vôbec ma nemusí poznať. Ani nevie, že som trénerka, ale keď na mne vidí uviazaný čierny pás, automaticky príde za mnou.

► **Ako dlho treba trénovať karate, aby sa človek vedel obhájiť, či využiť silné stránky tohto športu vo svoj prospech?**

To je individuálne. Niekto chodí na tréningy dva mesiace a myslí si, že už vie všetko. Osobne si myslím, že je to dlhá „cesta“. Ja trénujem karate, ale netrúfam si povedať, či by som sa dokázala ubrániť, keby k čomu došlo. Ale verím si...

► **Kedy karatista dosiahne „maximum“ v tomto športe, resp. aká je tá konečná méta?**

Ja si myslím, že v karate sa maximum dosiahnuť nedá. Nie sú to len techniky a Kata. Treba súčasne trénovať silu, rýchlosť, kondíciu, dynamiku, prácu vo dvojici... A dá sa niekedy povedať, že teraz som už najrýchlejší, už nemusím cvičiť lebo lepšie to už nebude? Pokiaľ má človek chuť, tak stále je čo zlepšovať a zdokonaľovať.

► **Ako sa Vám cvičí v Nededzi? Ako tréningy vnímajú deti? Baví ich to?**

Nededza je taká moja srdcová záležitosť. Strašne rada sem chodím. Deti sú tu veľmi šikovné a priateľské. Nie je nič lepšie, ako keď prídem na tréning a vrhnú sa na mňa tri deti, aby ma objali. To je naozaj skvelý pocit. Viem, že ma radi vidia a tešia sa na karate a aj ja sa na ne veľmi teším.

► **Áké je vekové rozloženie detí z Nededze, ktoré trénujú s Vami?**

Deti v Nededzi sú vo veku 5 až 13 rokov. Ale keby chcel prísť niekto starší, určite ho vrelo privítame.

► **Čo by ich malo karate naučiť? Vnímate, že sa deti „pod Vaším vedením“ menia, že sa možno viac dokážu koncentrovať na konkrétne veci, príp. iné postrehy?**

Uvedomujem si, že nie každý vydrží chodiť na karate 7 rokov, aby dosiahol čierny pás. Najmä deti. Sú nevyspytateľné. Každý týždeň ich baví niečo iné. Preto sa ich snažím naučiť niečo, čo bude mať zmysel, aj keď už nebudú chodiť na karate. Robíme veľa vo dvojici. Deti sa popri tom učia vzájomnej úcte, disciplíne a zodpovednosti. V karate je tiež dôležitý zdravotný aspekt. Deti sú vo veku, keď sa vyvíjajú a rastú. Robím s deťmi rôzne cvičenia na spevnenie bruška, chrbátika, ale aj ostatných častí tela. Snažím sa to robiť hravou formou, aby sa nie len niečo naučili, ale aj zabavili. A súčasťou každého tréningu je samozrejme aj strečing.

Niektoré deti trénujem už dlhšie a najmä pri nich si uvedomujem, ako sa za ten čas, čo chodia na karate zmenili. Nie len, že vyrástli, ale sú disciplinovanejšie, obratnejšie, silnejšie, sebavedomejšie a dokážu sa lepšie koncentrovať, čo ma samozrejme teší.

Ďakujem za príjemný rozhovor a želim veľa šikovných a usilovných cvičencov.

Takže milé deti, (možno budúci karatisti), všetci ste srdečne vítaní na tréningoch každý piatok od 15.00 do 16.30 hod v sále kultúrneho domu!

- Alica Hodásová -





Naši malí zasadli do školských lavíc



Uplynulý školský rok 2012/2013 priniesol deťom v našej materskej škole veľa zážitkov, nových poznatkov a veselých chvíľ.

Spoločná rozlúčka však vždy patrí medzi výnimočné udalosti. Pani učiteľky pre svojich zverencov pri tejto príležitosti pripravili deň plný zábavy a tanca. Sladkou spomienkou na časy strávené



v škôlke určite bola pre lúčiacich sa predškolákov veľká torta. A my malým smelým školákom prajeme veľa úspechov a chuti do učenia aj v laviciach základnej školy!

